

πια πρόστυχη πράξι. Κι' είνε στιγμές πού μούρχειται ν' άπλώσω και τ'ά δύο μου χέρια στους διαβάτες και ν'α τους ζητησω σωώρεσι για δ,τι έκανα.

Μά τί έκανα ώστόσο ;

* * *

Τόν τελευταίο αυτό καιρό, τó θέλημα τού προϊσταμένου μου με φεθείρει. Με κυττάει και χαμογελάει ειρωνικά, μ'έκείνο τό οικοπο-νέλιο πού με πληγώνει εθαθεί, όσο λίγο κι' άν σ' άγγιζή.

Φοβάμαι πώς θά χάσω τό μου.

Τό σκέφτομαι αυτό κι' αισθάνομαι τό πάτωμα νά βουλιάζη, νά βουλιάζη σ' ένα χάος, πού δέν έχει τελειωμό.

Όχι, Θεέ μου, δέν θά τ' άφήσης νά γίνη αυτό. 'Εγώ είμ' άξιός να τιμωρηθώ σκληρά. Νά κόψω τ'ά χέρια μου για τό κακό πουάκανα. Σκέψου όμως τ'ά παιδιά μου. 'Αν μπόρης σκέψου τα, μιά στιγμή μονάχα, πεισασμένα, χωρίς ψωμί νά λιμάζουν τό ψωμί, Κύριε, σ'τά ξένα χέρια...

Μπορείς νά τό σκεφτής αυτό χωρίς νά δακρύσης;

Μ'έχει τριγυρίσει ένας κόμοσι παράξενος, πού τόν ντρέπομαι και τόν φεδαίμ. Είν' όλοι αυτοί πού γράφουν βιβλία. Δέν ξέρω πώς νά τό εξηγήσω αυτό, μά νοιώθω τόν έαυτό μου πολύ στενωώρωσ μαζύ τους. Μου μιλούν με μιά κωλοσύνη γεματή συγκατάθασα. Με συμβουλεύουν κιάλας και μου δίνουν κουράγιο. Μά δέν ξέρω, σ'τά λόγια τους ύπάρχει κάτι πικρό και τ'ά μάτια τους ζυμλοκοπούν σάν λεπίδες πού σέ παραμονεύουν μέσα στό σκοτάδι.

Είμαι σίγουρος πώς δέν με χωνεύουν. Κάτω άπ' τό γάδι τής κουθέντας τους κρύβεται τό δάγκαμα πού πονάει και ματώνει. Είνε μιά κουθέντα πού σέρνεται σοφά σάν τό φεϊδι κάτω άπ' τήν άθώα πρασινάδα. Και τό δάγκαμά του είνε θαθύ και τό φαρμάκι του κερυνουθόλο.

Τό κακό πού περιμένα νάρθη, ή συμφορά πού μούστελνε κάθε τόσο ή καρδιά μου τ'ά μαυρα της μηνιάματα, ήρθε. 'Ο προϊσταμένος μου μούστειλε μ' ένα λιγύλογο κρού σημείωμά του τήν πάψή μου. Τώρα, λέει, έχω «μεγάλες πνευματικές άσχολιές» κι' άλλες τέτοιες άνόητες έξυπνάδες. 'Εφυγε ή γή κάτω άπ' τ'ά πόδια μου, μόλις τό διάβασα. 'Ένα κρού λεπίδι χώθηκε στην καρδιά μου κι' έμειν' έκεί για πάντα, για πάντα παγωμένο και φερμακερό. Τό χαρτί γλώστηρ' άπ' τ'ά χέρια μου και μου φάνηκε πώς βρέθηκα πάνω σέ μιά φουρτουνασμένη θάλασσα, παιχνίδι τών κυμάτων. Και μέσα στην ίδια τρικυμία παράδερναν τ'ά παιδιά μου, χωρίς νά μπουρ νά τ'ά βοηθήσω. Γύρω σκοτάδι θαθύ. Κι' άντικρύ, μακρυά τ'ά μάτια της γυναικάς μου άγρια και σπιθοβόλα, σκληρά κι' άδυσώπτα, σάν δύο φάρσι κακιάς και συμφοράς.

Δέν ξέρω πού νά πάω, πού νά κρυφτώ. Μονάχα ή γή θά μπορούσε νά με καταπιή σ'τά φλοιομένα της σπλάχνα, νά ήσυχάσω για πάντα, για πάντα...

Είμαι σάν τόν άνθρωπο πού βγήκε άπ' τό πεύι του, σάν τό σαλιγκαρο πού τού σπύσανε τό καυκι. Είμ' ένας βρυκόλακας πούχασε τή κιβούρι του και τρέμει τό φός, αυτό τό σκληρό κι' άδυσώπτο φός της ημέρας, πού πάντα με τρώαζε. Γι' αυτό μ' άρεσε ή νύχτα. Είνε τέσσερες μαύρι τοίχι, πού σέ προφυλάνε άπ' τήν περιέργεια τών ανθρώπων. Πάς μέσα στό σκοτάδι και κανένας δέν σε προσέχει. Δέν είσαι άνθρωπος. Είσαι ένας ίσκιος και σύ, μέσα στους παράξενους ίσκιους της νύχτας.

Τώρα πειά τάχασα δλ' αυτό. 'Η λιγιστή εύτυχία μου κύλιε ανάμεσα άπ' τ'ά δάχτυλα μ'όλο. Και τό σκοτάδι, τό μαύρο βαρύ σκοτάδι, είνε πειά άπλωμένο στή φοβισμένη μου ψυχή.

Αύριο-μεθαύριο θά σωθούν ή στερνές μου οικονομίες, αυτός ό πικρός ιδρώτας πού τόν μάζευα σταγόνα, σταγόνα σ'ένα παλιό κουτί. Θ' άρχίσουν ήμέρες τής δυστυχίας π'όλοι σ' άποφύγουν και σέ κυττάν ύποπτα, σάν νάσαι ένας λεπρός. Δέν ξέρω ν'άπλώνω τό χέρι μου για ζήτνια. Τό χέρι μου θάτρεμε, θάτρεμε τό φυλλοκάρδι μου και θάσπαζα σέ κλάμματα και θά γινόμουν ένας θλιβερός φασουλής.

Θά πάω μακρυά, σέ κάποια πολύ μακρινή έπαρχία νά σπάζω πέτρες. 'Εφταιξα θαρείά. Τό κρίμα μου είνε μεγάλο και πρέπει νά τό πληρώσω μ'όλο τό αίμα της καρδιάς μου.

Κάποιος μουπε ν'άκολουθήμα με θάρρος τό καινούργιο μου έπάγγελμα. Νά έξακολουθήσω νά γράφω βιβλία. Μά έχω κάκκα άσχημα και δέν γελιέμαι. Τό ξέρω καλά αυτό τό έπάγγελμα. Δίνεις τό αίμα σου σταλαετα'α και σου τό πληρώνουν με μιά άδιαφορία, τόσο παγωμένη, πού πεθαίνεισ κάθε βράδυ, για νά τυμπήσης τό πρωί και νά ξαναπεθάνης.

Δέν θέλω νά θυμάμαι πειζ τίποτα. Νά φύγω και νά χάθώ. Και θά φύγω... και θά χυθώ...

Μά θαβέλο πρώτα νά βγάλω όλο μου τό άχι, νά φωνάξω, νά πώ τόν πόνο μου. Νά μπορούσα νά ενώσω όλες τις φωνές τής δυστυχίας κι' όλες τις κραυγές της συμφοράς σέ μιά κραυγή πού νά σπάση τ'ά κρύσταλλα τ'ούρανο και νά φτάση πίσω σ'τό τ'άστέρι! Νά μπορούσα νά μαζέψω όλες τις όρυγές τού δάσους σ'ένα σκούζιμο άγριο και τραχύ; Νά μπορούσα νά φωνάξω, νά φωνάξω:

—Θεέ μου, πάρε πίσω τό ταλέντο σου και δός μου τό μεροκάματό μου'...

ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΣΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

ΕΥΘΥΜΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΒΑΦΤΙΣΙΑ

'Ανάδοχο ζητώντας με λεφτά και ψάχνοντας τού κάκου στό χωριό του, κατάφερε, ό κύρ Γιάννης, νά κυττά πέντε χρονών, άθάφτιστο τό γυιό του!... Και νά! έκεί πού είχε άπελειστή, έπέτυχε, κουμπάρο του, νά κάνει κάποιον έπιλαχόντα θουλευτή κ' ή πίκρες πειά σωθήκαν τού κύρ Γιάννη... 'Ο γυιός του, ένας παίδαςος τρανός, με τ'ά και τ'ά του όλα στην έντέλεια, σ'τά χέρια, μόλις βρέθηκε γυμνός, τού παπά Λάμπου, έσκασε σ'τά γέλια... Γύρω στην κολυμπήθρα, όλο χαρά —τόγα για τ'ά κουρέτα—ήρθαν τρεχάτα, νά δούνε τό Μυστήριο, στή σειρά, όλα τ'ά κοριτσάκια... —'Αναθεμάτα!

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Σκαρφάλωσε σά γάτος στή σκυιά, λίγα τού μπάρμπα Λιά νά κόψη σόκα, τού λειθαδιού ή νεράδα ή γλυκειά, ή γαλανή διαθόλοισσα, ή 'Αννικα. Κι' ό γέροντας, στή ρίζα, με ψηλά την κεφαλή, ανακούρκουβα καθόταν —δέν έθλεπε ό έρμος και καλά, σ'τά ύστερνά του, άλλιωώς, θά κολαζόταν... Κάποια στιγμή είχε σκυψει ή κορασιά κι' ό κόρφος της—ώ, πόθου γλυκοζάλη!— δίμελος ξεχειλίσει, όλο δροσιά, άπάνω από τού γέρου τό κεφάλι... —'Αννικά! τής φωνάζει με γλυκειά, ό μπάρμπα Λιάς, φωνή και χαυδεμένη, άντί, μωρή, ν' άνέθης στή σκυιά, στή λεμονιά σκαρφάλωσε, καυμένη...

ΤΟΥΜΠΕΣ...

Σκυμμένη σουθλοράθει της Φανής, τόννα και μοναχούλι της θρακούλι, τόννα και μοναχούλι της 'γγονής, ή άσπρομαλλού γιαγιά της στό πεζούλι. Κ' ή φρόνιμη Φανούλα ή ταπεινή, σάν άλλη μιά γρηά κι' αυτή σιάμ της, συμπαριμένη, σκάνω στό σκαμνί, σ'τά δάχτυλα προσέχει τή γιαγιά της. Κι' ό Στάκος—τό δαμόνιο τό τρελλό—κάθετα άντικρυστά και τήν κυττάζει και τό φτωχό Φανάκι ντροπαλό, όλο και τήν ποδιά του κατεβάζει... Μ'αυτός—τό γουδοχέρι τό γουδί!...— τή θλέπει και κρυφοχαμογελάει και (τί σου είνε αλήθεια τό παιδί!...) —Φανή, παίζουμε τούμπες; τή ρωτάει...

Ο ΑΓΓΕΛΙΣ